

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 Januari 1881

De Hilversummer M. Eerenberg strijdt nog steeds tegen de kwakzalver-kruidenman Willem van de Moosdijk. Op 13 december 1968 kon men hem in het programma van Willem Duys een

vernietigend requisitoir horen houden. De bestelwagentjes van de „Raspoetin van Brabant“ verdwenen, maar Van de Moosdijk zet zijn praktijken voort. En de heer Eerenberg strijdt verder ..

Van de Moosdijk gaat door

door M. EERENBERG, Hilversum

WIE MIJN DOSSIERS, die ik in de afgelopen maanden heb bijeengebracht zou inzien, zou ontdekken, dat de zaak Willem van de Moosdijk duizendmaal erger is dan hij denkt. Veel klachten uit Nederland en veel zielige gevallen. Ook heel veel uit België. Zo heb ik vele kwitanties van 74.000 franks in bezit gekregen — dat bedrag werd betaald voor één zak kruiden. Op elke kwitantie staat: Na anderhalf jaar geen baat, geld terug. Niemand echter heeft ooit een cent teruggekregen, hoeveel moeite men ook deed. Wel kreeg men brieven van mr. Van Bakel te Eindhoven; kopieën van die brieven heb ik in mijn bezit. Hierin staat, dat „de heer Van de Moosdijk het geld niet teruggeeft en verdere correspondentie hierover overbodig is“.

Mr. Van Bakel moet toch door de vele klachten wel een inzicht hebben in de praktijken van deze kwakzalver Van de Moosdijk en ook de grote bedragen moeten hem aan het denken zetten. Toch verleent hij hem zijn diensten en helpt de slachtoffers niet. Onder deze zieken zijn er velen, zowel hier als in België, die lijden aan de ziekte van Parkinson en ook opgegeven kankerpatiënten. Toch neemt van de Moosdijk hen 74.000 frank af en belooft beterschap. Heel en heel erg. Velen moesten het geld lenen en, wanneer ze intussen niet zijn overleden, zitten ze nu nog in de schuld.

EEN GEDENKWAARDIGE DAG IN DE STRIID TEGEN DE KWAKZALVERIJ:
M. EERENBERG IN HET PROGRAMMA VAN WILLEM DUYS

Van de Moosdijk gaat door. Het wordt ook zo gemakkelijk verdiend! Vlak voor zijn hoger beroep-zaak bezocht een vrouw uit Brabant hem. Adres bij mij ter inzage. (Van hetgeen ik schrijf is ook door de Politie Proces-

Verbaal opgemaakt). De vrouw had veel last van hoofdpijn. De kruidendokter zeide: „U bent veel meer ziek dan U denkt“. De vrouw schrok en vroeg wat ze dan wel mankeerde. „U
VERVOLG OP BLZ. 58

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

Handlangers lieten villa bouwen van ellendegeld

VERVOLG VAN OMMEZIJDE

hebt een erge longziekte", zei Van de Moosdijk „en volgns mij hebt U nog maar een half jaar te leven”.

Een kruidenkuur van f 250.— zou haar kunnen redden. De vrouw trapte er niet in en nam bedenktijd. Ging direct naar de huisdokter en vroeg verwijsbriefje naar de longspecialist. U begrijpt het al; ze mankeerde geheel niets. Het dreigen met de dood leverde hem nu geen f 250.— op maar in vele gevallen wél.

Spreekuur in Bladel

VEEL TIJD EN geld heb ik aan mijn strijd gegeven. Vaak denk ik „is het voor niets geweest”? Maar ik ga toch beslist door. Deze week kreeg ik bezoek van een ex-chauffeur van Van de Moosdijk. Kwam me vertellen dat hij thans thuis geen spreekuur meer heeft. Nu heeft hij een kamer gehuurd in Bladel en daar kan men tussen 2—7 uur op bezoek komen. Bladel is uit België nog beter te bereiken dan Casteren. Direct heb ik de Officier van Justitie te Den Bosch (Mr. Hulleman) hiervan in kennis gesteld.

Ik heb hier ook gratis-advertentiebladen uit Nederland van nà het vonnis waarin gewoon weer de advertenties (weer in de vorm, die een redactioneel stuk suggereert) van een volle pagina geplaatst zijn.

Sterfgeval te Arnhem

MEDEWERKING KREEG IK nog weinig. Minister van Justitie herhaalde malen geschreven. Het eerste antwoord moet ik nog krijgen. Minister Roolvink wel aan de telefoon gehad (die woont ook in Hilversum). Maar ik merk niets van maatregelen tegen Van de Moosdijk. Door kamerlid vragen aan de Ministers gesteld; negen maanden geleden. Antwoord van de Minister „dat nà het hoger beroep verdere maatregelen zouden worden genomen”. Ik heb ook hiervan niets gemerkt. Moeten er nu opnieuw vragen aan de minister gesteld worden voordat men iets doet? Aan de Officier van Justitie heb ik zeer vele schrijvende gevallen doorgegeven, zelfs ook waar een sterfgeval heeft plaats gevonden (Arnhem).

Het is me wel bekend dat de recherche in vele door mij opgegeven

gevallen proces-verbaal heeft opge maakt, o.a. ook in Arnhem (van 15 vellen) met in beslagname van de kruiden. De ouders in Arnhem hebben ook de Officier van Justitie geschreven en gezegd dat ze aan de nagedachtenis van hun zoon verplicht zijn op vervolging aan te dringen.

Fiscale recherche

DE FISCALE RECHERCHE heb ik bijna een jaar geleden op zijn spoor gezet. Men is hier geweest om inlichtingen en verder... is er niets gebeurd. Persoonlijk heb ik aleens met deze fiscale recherche te maken gehad voor een klein verschil. Ik weet hoe „fel” ze kunnen zijn. Hier laat men de man zijn miljoenen en zijn bungalow met miljonairs-auto. Onbegrijpelijk.

Aan Achter het Nieuws (Vara) heb ik ook verzocht om behandeling. Geen succes, zelfs geen antwoord. Gelukkig deed Willem Duys het en ik ben hem daar nog bijzonder dankbaar voor. Het gevolg van de Televisie-uitzending is geweest dat de 22 Volkswagenbusjes Nederland niet meer onveilig maken. Dit is toch een succes waarover ik me verheug. Maar wanneer is de zaak nu geheel „gestopt”? Kortgeleden kreeg ik bezoek van Mej. B. Vochteloo die het programma Achter het Nieuws regisseert. Dit naar aanleiding van de door Achter het Nieuws geplaatste advertentie, waarin contact werd gezocht met mensen, die onder behandeling waren geweest van onbevoegde genezers (zie ook het meinumner van het Maandblad, bladz. 33). Ik gaf haar vele gevallen in Hilversum, Haren, Tilburg, Arnhem, enz. Ze heeft deze adressen ook allemaal bezocht en de verhalen klopten. Maar ik kreeg toen telefoon van haar „dat de uitzending niet doorging” omdat ze alleen maar klachten over Van de Moosdijk kreeg en niet van anderen of van zogenaamd „genezenden”. Ik zei dat dit juist een reden moest zijn om nog eens tegen Van de Moosdijk te waarschuwen”. Maar geen succes; alle moeite voor niets.

Het zesde zintuig...

BIJ DE HOGER beroepzaak in Den Bosch was ik aanwezig. De Officier kreeg Van de Moosdijk zover in het nauw dat hij moest bekennen van buren een voorwetenschap over het ziektebeeld te hebben gekregen. Dit is dan zijn zesde zintuig.

In mijn dossier heb ik de namen en adressen van zijn handlangers in

België. Een colporteur die vertelde van een vreselijke ziekte genezen te zijn door Van de Moosdijk. Een taxi-chauffeur die de patiënten ophaalde en naar Casteren bracht. Onderweg informeerde hij dan naar de klachten. In Casteren moesten de mensen in de auto blijven en ging hij naar binnen. De Raspoetin kreeg dan zijn inlichtingen en zo konden de patiënten dan later geloven aan een zesde zintuig. Zo goed wist hij het ziektebeeld. Beide genoemde handlangers hebben nu een nieuwe villa laten bouwen van ellendegeld bij Van de Moosdijk verdiend. U ziet, ik ben goed ingelicht. Ik beweer niets, maar bewijs alles uit mijn dossiers.

Omdat Van de Moosdijk mij in een gratis-advertentieblad een psychopatische inslag verweet diende ik direct een klacht wegens belediging in. Later moest ik bij de Officier van Justitie te Amsterdam komen. Er was geen reden tot vervolging. Als hij mij kortweg een psychopaat genoemd zou hebben wél. Jammer. Ook al zou hij vrijgesproken zijn, een rechtzitting was me welkom geweest voor de publiciteit en de waarschuwing. Ik had dan wellicht wat kunnen spuien.

Ik heb geen bewondering voor mr. Zieleman in Den Haag die, inplaats van de slachtoffers te helpen, deze hulp gratis aan Van de Moosdijk gaf. Aan een miljonair.

Nogmaals, ik ga door met Van de Moosdijk te bevechten totdat hij geheel gestopt is en liefst zijn verdiende straf heeft gekregen. Ik doe dit uit naastenliefde. Het kost me veel tijd en geld. Vele zielige gevallen, waarin Van de Moosdijk de laatste cent aan A.O.W. of Bijstand heeft afgenomen, heb ik uit eigen zak geholpen. Maar ik ben helaas geen miljonair zoals Van de Moosdijk. Anders was mijn eerste werk allen te helpen. Maar laat me niet alleen doorworstelen. Ik kan de hulp van een rechter, een kantonrechter, een politie-inspecteur, enz. goed gebruiken. Tot heden ben ik een

ROEPENDE IN DE WOESTIJN.

M. EERENBERG.

● Inmiddels is bekend geworden, dat de officier van justitie te 's-Hertogenbosch, mr. J. M. Hulleman Van de Moosdijk zal vervolgen naar aanleiding van de klacht van het echtpaar te Arnhem. Van de Moosdijk zal worden vervolgd wegens het onbevoegd uitoefenen der geneeskunst.

Kosmische wondersteen biedt liefde, geluk, inspiratie, energie

MEJ. F. L. METZ SCHREEF: „Dankzij de Kosmische Gelukssteen heb ik liefde en geluk gevonden. „Hij” heeft mij gevraagd — een nieuw leven heeft zich voor mij geopend...” Ook Frans M. Ouderkerk schreef iets: „Het is verbazend, zo snel als de uitwerking van de Kosmische Gelukssteen is geweest. Direct was de invloed op mijn inspiratie, mijn intuïtie, mijn concentratievermogen en mijn energie merkbaar”.

Ja, want de Kosmische Gelukssteen is hervonden, aldus nog altijd de advertentie. „Wie de steen bezit boekt prompt successen in zaken, in de liefde... in 't leven!” In „Oud-Egyptische manuscripten”, zoals het heet wordt reeds over deze wondersteen gerept. En als men er meer van wil weten — een gratis brochure wacht op U. Het Dagblad van Noord-Limburg is er eens op afgegaan. Zie hier de resultaten van de speurtocht van verslaggever H. Hermkens, die leidde naar een postorderbedrijf van de verzending van geluksstenen.

Bij de firma I.R.A.M. (Institut de Recherches Alchimiques Modernes), waarvan de administratie blijkens advertenties van het postorderbedrijf in het pand Herungerweg 187 te Venlo is gevestigd, verkoopt men de kosmische gelukssteen, „die aan de bezitter een nieuw gevoel van vitaliteit, dynamiek en ongekende kracht geeft”, aldus het reclamemateriaal dat I.R.A.M. uitgeeft. De geluksstenen zijn in een gouden randje gevat, en ze doen het volgens de brochures van de onderneming voortreffelijk, gezien ook het enorme aantal bestellingen dat men krijgt.

Blijkens de advertenties moet er op Herungerweg 187 ene C. Janssen wonen. Wie er echter aanbelt treft er vrachtrijder M. Trienekens of zijn echtgenote aan. Waar de weldoende onderneming precies zit wordt aanvan-

kelijk niet helemaal duidelijk. Mevrouw Trienekens zegt desgevraagd heel voorzichtig: „U bent hier toch wel op het goede adres. Ik stuur namelijk alle aanvragen om inlichtingen en de stenen door. Dit is een soort contactadres. Verder weet ik er echter niets vanaf.”

Na enig aandringen blijkt ze echter toch wat meer over IRAM te weten. „De heer Janssen is een Duitser en komt maar af en toe hierheen. Hij zit nu in Kopenhagen. Ik geloof niet dat hij een publicatie over zijn zaak wil hebben. Hij heeft er geen behoefte aan want hij heeft het al veel te druk.” Hoe is Janssens administratie dan aan de Herungerweg terecht gekomen? „Heel toevallig. Vrijdagavond na zessen is Janssen hier. Komt u dan eens terug”, zegt mevrouw Trienekens.

Wars van publiciteit!

Vrijdags na zessen is Herr Janssen evenmin op de Herungerweg. Wél zijn

echtgenote, die al direct te kennen geeft niets voor een verhaal over IRAM te voelen. Namens haar man deelt ze mee, dat ook deze wars is van iedere publiciteit. „Hij weet niet zoveel van de zaak af. U moet hem zien als filiaalhouder. De geluksstenen komen uit het Franse Cagnes-sur-Mer”. Of ze dáár misschien iemand van de zo sympathiek werkende onderneming kent? „Nee, helemaal niemand”.

Na enig speurwerk blijkt Janssen in de Markusstrasse in Duisburg te wonen. Hij is getrouwd met een 27-jarige dochter van Trienekens, op wiens naam IRAM als postorderbedrijf (verzending van geluksstenen) bij de Kamer van Koophandel in Venlo staat ingeschreven sinds oktober '68. Als handelsnaam staat er: C. Janssen, Postorderbedrijf. Een beetje ingewikkeld, maar het kán.

Wie een eerste stap in de richting van de in de verte flonkerende gelukssteen doet, en reageert op de advertentie van Herr Janssen uit Duisburg, hoort enkele dagen later reeds een dikke enveloppe met documentatiemateriaal in zijn brievenbus ploffen. De inhoud bestaat uit vijf foldertjes, een enveloppe (met postzegel), een boekje met veel wetenswaardigheden over geluksstenen, en een giro-stortingskaart.

Men kan de gelukssteen gratis proberen. Laat het geluk te lang op zich wachten en verdwijnen de pijnen niet snel genoeg, dan kan de aspirantkoper de steen binnen dertig dagen retourneren, waarna hij volgens de folders het gestorte geld terugkrijgt.

Mineraal complex

Wie de paperassen doorleest moet wel onder de indruk van de kwaliteiten van Herr Janssens stenen komen. Ene meneer J. R. Dursell heeft bijvoorbeeld in het boekje „De invloed van het heelal op uw leven” heel wat onthullende zaken bij elkaar gebracht; De gelukssteen zo schrijft hij, is samengesteld uit de basiselementen van het leven op aarde, het zogenaamde mineraal complex.

„Moderne onderzoekers zijn het er over eens, dat de eerste sporen van het leven op aarde teweegebracht kunnen zijn door uitstralingen van de

Danseresje wilde niets weten van medische hulp

BIJ HET WETTELIJK voorgeschreven onderzoek naar de doodsoorzaak van een twintigjarige balletdanseres, Corine Williams, stuitte de coroner te Epsom, in het Engelse graafschap Surrey, op een onthutsende omstandigheid; het meisje had namelijk e l k e medische hulp geweigerd tijdens haar ziekte.

Corinne Williams leed aan een zeldzaam voorkomende ziekte, Anorexia nervosa, waarbij de patiënte weigert voedsel tot zich te nemen. De ziekte komt alleen voor bij jonge vrouwen tussen de vijftien en vijftienving jaar. De patiënte toont geen eetlust en vermagert sterk. De behandeling is van langdurige psychotherapeutische aard.

De danseres was een vrome aanhangster van Christian Science. Een public relationsman van de Christian Scientists verklaarde aan de coroner, dat de behandeling van ziekten door Christian Scientists uitsluitend door het gebed geschiedt. Het meisje was met ziekteverlof van de Royal Ballet School naar huis gestuurd, twee jaar geleden. Het bleek toen dat zij alleen

van de zijde van een genezer van Christian Science hulp wenste te ontvangen. De ouders poogden niet haar om te praten. Wel had de vader nog een arts geraadpleegd om een geschikt dieet voor zijn dochter te krij-

gen. De dokter had de vader gewaarschuwd, dat het meisje aan de gevolgen van de ziekte kon sterven.

De vertegenwoordiger van Christian Science bij het verhoor door de coroner verklaarde, dat wie onder behandeling is van een Christian Science-genezer niet de hulp inroept van een medicus. Het vermengen van Christian Science met de geneeskunst is niet eerlijk tegenover beide stelsels. Wanneer iemand van Christian Science wil overgaan naar medische behandeling is hij daarin volkomen vrij . . .

DE PAD IN DE FOLKLORE

IN EEN MEER dan vijf pond kostend boek „Cambridgeshire, Customs and Folklore” (uitg. Routledge and Regan Paul, Londen) vertelt Enid Porter ook van een aantal volksgeneesmiddelen, zoals het gebruik van hete uien om oorpijn te verlichten en van liebladen tegen wondjes. In het Fendistrict, het noordelijke deel van het graafschap, placht men een zweer in te wrijven met de rug van een speciaal soort pad, waarvan de wratten een vocht afscheiden. Men kan zich afvragen in hoeverre hier sprake was van sympathetische magie — een „bult” met een bult genezen of wel het „overbrengen” van de ziekte van een mens naar een

dier. Of had de ervaring geleerd dat de afscheiding van de pad wel degelijk een genezende werking kon hebben?

De heksen van Cambridgeshire hadden ook al nauwe relaties met padden. Mannelijke heksen stonden bekend als „Toadmen”, Paddenmensen. Heksen van beiderlei kunne werden, en er zijn nog mensen die het zich „herinneren”, in staat geacht om hun vijanden een luizenplaag te bezorgen. Maar ook konden ze dieren zó beheksen, dat een paard niet verder wilde dan een bepaald punt en koeien weigerden om zich naar de melkplaats te laten drijven.

ZO'N KOSMISCHE WONDERSTEEN KOST MAAR F 98

VERVOLG VAN BLZ. 59

aarde zelf èn door uitstralingen van andere hemellichamen. Deze bewering is in feite al heel oud; oud-Egyptische manuscripten, ontcijferd door archeologen, bevatten het geheim van de samenbundeling van deze „oerkrachten” in de kosmische gelukssteen”, aldus Dursell. „Moderne alchemisten, verbonden aan IRAM te Cagnes-sur-Mer in Frankrijk zijn er na vele jaren van onderzoekingen, berekeningen en proeven in geslaagd de kosmische gelukssteen opnieuw samen te stellen”.

Geheim moet geheim blijven

Een geweldige onthulling. Maar wat is het precies voor een steen? Dursell schrijft: „Het geheim van de steen moet bewaard blijven, sterker nog: het geheim kán gedeeltelijk niet worden onthuld omdat het 't geheim van het leven is — en zelfs de grootste geleerden kunnen dit mysterie niet ontsluitieren. Ja, het leven is een raad-

sel. In het begin was er geen leven op aarde. Zekere elementen op aarde moeten, door met elkaar in aanraking te zijn gekomen en onder invloed van mysterieuze weldadige stralingen, organisch zijn geworden. Deze eerste levenskiemen brachten nog geen zichtbare veranderingen op aarde.

Tienduizenden jaren waren nodig voor de ontkieming. Hoe deze ontkieming precies is verlopen blijft een mysterie”. Volgens Dursell zijn ijzer, zwavel en kwikzilver drie elementen die, behalve hun fysieke en chemische karakteristieken, nog andere interessante eigenschappen moeten hebben. „Moderne alchemisten zoeken daar onophoudelijk naar. Hun tot dusverre opgedane ervaringen zouden de gehele structuur van onze maatschappij aan het wankelen kunnen brengen. Vandaar dat hun ontdekkingen geheim worden gehouden”.

In goed gezelschap

In Dursells boekje, dat bij allerlei andere papieren is gevoegd, staan enkele voorbeelden van bekende personen, die zo'n gelukssteen zouden

hebben bezeten. In de Indonesische archipel had sultan Kombaladjeni een steen, die hem macht en rijkdom gaf. Sir Thomas Stamford Raffles, die in 1819 Singapore stichtte, kreeg er grote macht door en Lord Mountbatten zou aan de steen zijn militaire successen te danken hebben. Men zegt zelfs, dat Winston Churchill zo'n gelukssteen heeft bezeten en dat eenzelfde steen in bezit is van het Britse vorstenhuis. Dat meent Dursell tenminste.

De moeilijkheden de baas

„De kosmische gelukssteen komt uit de oorsprong van het leven en trekt de weldoende invloeden van de sterren aan”, staat in een begeleidende folder. „Daarom oefent hij op de mensen een bijzonder goede werking uit. Hij bevrijdt ze van zorgen, pijn, moeilijkheden, lichamelijke zowel als geestelijke vermoeidheid en hij wordt de moeilijkheden waarmee we in ons hedendaagse gejaagde leven te kampen hebben, de baas”. En de prijs voor het bezit van deze wondersteen? Acht en negentig gulden! Een koopje zo te zeggen.

Mességué is boos op andere kwakzalvers

door mr. J. D. JACOBSON, Antwerpen

ONLANGS PUBLICEERDE DE Parijse uitgever Robert Laffond een boek geschreven door de Franse „genezer” Mességué over wie men in het Maandblad tegen de Kwakzalverij al eerder heeft kunnen lezen (oktober en december 1968, resp. pag. 54 en 63) en André Gayot. Gayot is een journalist die een krant heeft gesticht in de (Franse) Antillen. Mességué, de befaamde „genezer” uit Toulouse is al meer dan eens veroordeeld wegens het onbevoegd uitoefenen der geneeskunst. Hij voert een onverbiddelijke strijd tegen... de kwakzalvers, waaronder men verstaan moet degenen, die geen lid zijn van de „Vereniging der bonafide genezers”, die Mességué zelf gesticht heeft...

„Zijn bloed kookt”

Mességué trok naar de Franse Antillen om er de plaatselijke geneeskragtige kruiden te bestuderen. Bij die gelegenheid heeft hij, in samenwerking met André Gayot een „lang en grondig onderzoek” ingesteld over de praktijken der „quimboiseurs” te weten de kruidenverkopers van Guadeloupe en Martinique, praktijken, die hem met zulk een „woede en verontwaardiging” vervuld hebben, dat hij besloot hun de oorlog te verklaren. De quimboiseurs zijn niet alleen kruidenverkopers, maar ook tovenaars, die liefdedrankjes verkopen, geesten bezweren, en, als het nodig is, giftmengers kunnen zijn.

In het voorwoord van dit boek *) schrijft André Gayot tekstueel het volgende: „De genezer (Mességué) vat vuur, geeft voordrachten, stelt de misdrijven van de „Quimboiseurs” aan de kaak. Bedrieglijke manoeuvres, uitbating der lichtgelovigheid en der domheid, zwarte missen. Mességué heeft dit alles van dichtbij gezien. Hij heeft, ceremoniën, schandalige ritussen bijgewoond. Hij weigert het stilzwijgen hierover te bewaren. Zijn bloed kookt”.

De twee auteurs beweren „duizend bewijzen” verzameld te hebben.

Zombi in het gebergte

IK HEB DAN ook met de grootste aandacht de 290 bladzijden van dit boek gelezen, waarna ik tot de conclusie ben gekomen dat de wereldberoemde „genezer” Mességué allerm minst in staat is, een ernstig, grondig en wetenschappelijk onderzoek in te stellen. Hij heeft niets anders gedaan,

De Franse titel van het boek luidt: „Ce soir le diable viendra te prendre” — Uitg. Robert Laffont, 6 Place Saint-Sulpice, Paris VIe. De prijs is 16 Franse fr.

MR. J. D. JACOBSON, SCHRIJVER VAN DIT ARTIKEL

dan, klakkeloos alle praatjes, kletspraatjes en geroddel te noteren, die men hem in de Franse Antillen verteld heeft!... of wijs gemaakt, aangezien de inwoners van deze eilanden de faam hebben, grote grappenmakers te zijn en er veel verstand van te hebben, de mensen voor de aap te houden.

Met de grootste naïeviteit heeft Mességué alle nonsens geloofd, die men hem links en rechts verteld heeft.

Zo neemt hij klakkeloos het verhaal over van „een Zombi in het gebergte”, dat men hem verteld heeft. (Een zombi is een valse dode, iemand, die begraven werd, na in een lethargische slaap te zijn gedompeld, en die vals uit de dood opgewekt wordt, om voortaan de slaaf te zijn van een tovenaars).

Ernstige mensen hebben dit grondig onderzocht. Nooit heeft men een zombi elders gevonden, dan in de verbeelding van de achterlijke bevolking van deze eilanden.

Niet minder dan zestien volle bladzijden wijdt hij daarna aan „het geheim van de zwarte steen van Trinidad”, die de slangenbeten geneest, en waarvan een geestelijke, broeder Raphael, hem, Maurice Mességué, in hoogst eigen persoon, de samenstelling op zijn sterfbed verklapt zou hebben, „omdat

hij niet met zijn geheim wilde verdwijnen” (blz. 192). In werkelijkheid is er geen enkel „geheim” aan die steen verbonden. Het is trouwens geen steen, maar een preparatie, waarin de horens van een hert voorkomen, en die ongeveer 3 of 4 centimeters meet, bij een dikte van een halve centimeter.

The Belgian blackstone

DEZE „STEEN”, DIE „the Belgian blackstone”, genoemd wordt, wordt door de Eerwaarde Zusters van Pettem, in West-Vlaanderen, sedert tientallen jaren, vervaardigd voor de Witte Paters. De Antwerpse Procurator van de Witte Paters heeft mij, enkele jaren geleden, bij uitzondering, een exemplaar bezorgd, tegen een vergoeding van 30 of 35 frank. Dit steentje, dat niets geheimzinnigs bevat, is een afdoend middel tegen giftige beten, en dit niet alleen van slangen.

Honderden van deze „stenen” worden jaarlijks vervaardigd, maar zij zijn voorbehouden voor de Missies, waar zij uitstekende diensten bewijzen. Weliswaar krijgt de Antwerpse Procurator der Witte Paters dikwijls brieven van zwarten, die om zulk een steen vragen, maar aan hun verzoeken wordt geen gevolg gegeven omdat de ervaring hem geleerd heeft, dat zij deze stenen misbruiken, om te doen geloven aan hun bovennatuurlijke macht, en er grote bedragen mee aftroggelen van de zwarte bevolking van hun land.

Mességué bluft bijgevolg, wanneer hij, op blz. 194 van zijn boek verklaart: „Wij zijn vandaag in het bezit van het geheim van de zwarte steen, zagezegd van Trinidad”.

Om zijn samenraapsel van griezelige verhaaltjes een schijn van ernst bij te brengen, heeft Mességué dan ook niets beters gevonden, dan de autoriteit in te roepen van een aantal personaliteiten, die hij geraadpleegd heeft.

Touwtruc der fakirs

DOCH WELKE WAARDE heeft het getuigenis van een priester, Pater Trinard, die beweert (blz. 257) dat de beroemde touwtruc der fakirs „een welbekend verschijnsel is van collectieve hallucinatie”, daar waar ik zelf, in talloze artikelen en voordrachten,

EEN BOEK VAN MESSÉGUÉ

VERVOLG VAN PAG. 61

bewezen heb, dat het niets anders is dan een goocheltoer.

Welke waarde heeft de mening van een „Professor Brunoton”, die beweert, blz. 264, dat de magie voor 50% uit suggestie bestaat, voor 40% uit bedrog, voor 15% uit poëzie en voor 15% onbegrijpelijk is, hetgeen als ik mij niet vergis, in totaal 120% uitmaakt!

Welk geloof kan men hechten aan de beweringen van een bisschop: Mgr. Leroy, die ex cathedra proclameert: „het fenomeen van telepathie en van spiritisme, de evocatie der doden, de levitatie, de invultatie, de betovering, de bezetenheid, en mysteriën der hekserij en der magie, zijn door niemand meer betwist!”

Aan de andere kant maakt Mességué zich schuldig aan „bedrog nopens de koopwaar”, wanneer bij het laatste hoofdstuk van zijn werk betitelt: „Ik hoor de doden spreken”, alhoewel er in dit hoofdstuk nergens sprake is van „doden die spreken”. Evenmin rept hij één woord in zijn boek over de zwarte missen, die hij beweert persoonlijk bijgewoond te hebben.

Ergste aftruggelarijen

ALHOEWEL DIT BOEK dus totaal waardeloos is op zuiver wetenschappelijk gebied, geeft het talrijke bewijzen van de schaamteloze, ik zou zelfs willen zeggen: de misdadige wijze, waarop de „quimboiseurs” der Franse Antillen in korte tijd schatrijk worden, door goedgelovige bevolkingen miljoenen uit te zuigen door de ergerlijkste aftruggelarijen.

Het boek brengt dus aarde aan de dijk van mijn thesis dat de magie de lepra is der mensheid en dat zij met alle middelen meedogenloos bekampt moet worden. Met verbazing zult U uit dit boek o.a. vernemen, dat de meeste „Quimboiseurs” vooraanstaande politieke posities in de Franse Antillen bekleden, en in hoog aanzien staan. Zij betalen patent, oefenen hun beroep openlijk uit, en hebben een plaat op de deur van hun dure woningen. Dit boek is daarom een goed boek dat U beslist lezen moet, en voor het uitgeven waarvan Robert Laffont warm gefeliciteerd dient te worden.

Antwerpen J. D. JACOBSON

P.S. Opvallend is in dit boek, hoezeer de bezweringsformules der „quimboiseurs” gelijken op die, welke de joodse heksenmeesters duizenden jaren geleden, gebruikten, en die ik o.a. gevonden heb in de traktaten Sabbath-Gittin-Joma-Berachoth en Erubin van de Talmoed.

P.P.S. Op zondag 29 december 1968, te 13,30 uur, heeft de Franse zender Europe No. 1 een hele zending gewijd aan de okkulte wetenschappen, en voor de microfoon een half dozijn zogezegde „specialisten” laten komen, die vrij uit hun nonsens mochten

uitkramen. Onder hen was een „wetenschappelijke astroloog” (ik zou graag willen weten, wat een „wetenschappelijke astroloog” wel mag zijn, aangezien ALLE astrologen grappenmakers zijn), die o.m. relletjes in Frankrijk voorspelde, scheidingen van filmvedetten en verschillende oorlogen links en rechts in de wereld, voor het jaar 1969, hetgeen iedereen voorspellen kan met de grootste kans op verwezenlijking. Toen kwam Mességué zelf aan het woord, om zijn boek aan te bevelen, en erover te pochen, dat hij de „enige” was, die het receptenboek van een „quimboiseur” had kunnen raadplegen. Ik begrijp niet, dat een Franse officiële zender zulke gevaarlijke kletspraat onder miljoenen hoorders verspreidt.

„Om den buik week te maken”

KONING JACOBUS I van Engeland zag in tabak een ziel- en lichaam-verdervend venijn en hief een forse belasting op tabak om zijn onderdanen het roken te beletten (6 sh, 8 d. op het pond sterling!) Hij schreef voorts de beruchte Misocapnos (Rookhater), la-

suggesties gedaan ten behoeve van diegenen, die het roken willen opgeven, maar daarmee moeite hebben.

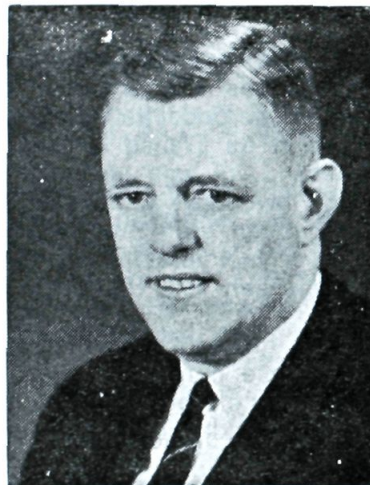
Over de geschiedenis van het roken vertelt dr. Meinsma nog dat volgens sommigen de Engelsen omstreeks 1570 tabak naar Nederland brachten. De befaamde kruidenkenner Dodoens (Dodonaeus) toonde zich verrukt, hij noemde tabak „een wonderkruid, een waar panacé”.

Niet alle geneeskundigen waren het met hem eens. Maar de Antwerpse geneesheer A. Everartus beschreef samen met Dodoens als volgt de waarde van de tabak:

„Kracht om te ontdoen en te verteren; alle vervuilde wonden te reinigen, den buik week te maken, ja schrikkelijk te beroeren, om tegen gif en alle schadelijke dingen, die men mocht ingenomen hebben, te strijden; een bijzonder verdoovende en het gevoel benemende macht en eigenheid, macht om waterzucht, hoofdpijn, zinkingen, allerlei onzuivere gebreken des lichaams, klieren, kropgezwollen, aposteunen, stoten, zwellingen, blutzingen of andere kwetsuren te verdrijven, de smarten der nieren te benemen, of de wonden en zweren te genezen”.

Oef! De siroop van tabak zou „De kortingheid op de borst, het moeilijk ademhalen, den hoest wegnemen, fluimen doen lozen en de wormen verdrijven”. Dat is wel wat anders dan de rokershoest!

„Roken en risico's” is uitgegeven door de N.V. Uitgeversmaatschappij De Tijdstroom te Lochem, prijs f 2.50.

DR. L. MEINSMa

ter uit het Latijn in het Engels vertaald onder de titel „A counterblast to Tobacco” (1604). Zijn onderdanen kwamen niet onder de indruk, vertelt dr. L. Meinsma in Roken en Risico's. In dit „rode boekje” vestigt dr. Meinsma uiteraard de aandacht op de gevaarlijke gevolgen van het roken. Saatssecretaris dr. R. J. H. Kruisinga schreef een voorwoord, waarin hij het aantal sterfgevallen in ons land — thans circa dertig per dag — aan ziekten, welke mede een gevolg zijn van het roken van sigaretten, onrustbarend noemt. In het boekje worden

In Parijs trekt de computer horoscopen

NIET ALLEEN KAN de computer U, zo ge het mocht wensen, aan een levensgezel (lin) helpen — de computer tikt ook al horoscopen uit. Mits goed geprogrammeerd kan men fraaie horoscopen verwachten uit de elektronische computerbuik. Midden in de zomer heeft Elseviers Weekblad (2 augustus, in het teken van de L e e u w l) een heel omslagverhaal gewijd aan de astrologie. Opmars der astrologen, riep de omslag uit.

Als rechtgeaarde Waterman konden wij lezen, dat volgens Simon Vestdijk, die ook al een interpretatie van de dierenriemtekens heeft gegeven, wij "onmiddellijk reageren" evenals Aries, de Ram. Maar, omdat wij geen Rammen zijn, doen we dat met begrip voor de situatie. Intuïtie is voorts ons deel, fantasie, praktische mensenkennis, gemeenschapszin. Heel fraai, vonden wij dat alles. Maar wij waren ook:

lichtzinnig, zorgeloos, met goede kantjes overigens: vrolijk en spontaan, maar: soms stuurloos.

In dat zelfde artikel kon men lezen, dat de computer-astrologie de jongste ontwikkeling is. De Astroflashcomputers te Parijs werken met een betrekkelijk simpel programma. Zij kennen slechts 192 mogelijkheden, die zij, och arme, overwerkt aan hun klanten uitreiken. Desondanks neemt de computer-astrologie in Frankrijk, maar vooral in Amerika een hoge vlucht. In de Ver. Staten nog iets moois, de uurhoek-astrologie. Omdat men daar veelal niet op de hoogte is van zijn geboorte-uur (en wij dachten, dat men daar zoveel op de klok keek? Time is toch money!) trekt men de horoscoop van een bepaald probleem.

IN HET ARTIKEL van Jaap (Weegschaal) de Vries vonden

wij nog deze uitspraken van de Amsterdammer Georges Bode, die heel moeilijk doet:

— Iemand is psychisch gestoord: in zijn horoscoop vind je altijd complicaties met standen van planeten uit het tweede zevental. Bij een lichamelijk gebrek zit de afflictie in het antieke zevental.

— Ook een land heeft een horoscoop: in die van de V.S. staat de zwarte zon conjunct aan de witte. Daaruit blijkt de grote betekenis, die dat land moest krijgen.

— De lichaamstemperatuur van 36,5 graden heeft getalmatig overeenkomst met de 365 dagen van het jaar. Ik ben er zeker van dat de gemiddelde lichaamstemperatuur hoger komt te liggen als de aarde sneller zou draaien, aldus Georges Bode.

Wat zeiden onverbeterlijke nuchterlingen vroeger ook weer? Lust U nog peultjes?

HOROSCOOP-MANIE

AAN HET EINDE van de zomer komen de omroepverenigingen voor de dag met hun programma's voor het komende jaar. Zo ook de Tros, die dit jaar aankondigde „iets minder amusement in zijn televisieprogramma's te stoppen" dan vorig jaar het geval was. En de radio? Want ook daar heeft de Tros een aandeel in. Welnu — wij weten niet of het onder het hoofd amusement valt, maar in elk geval wordt als het meest spectaculaire element in het radio-programma van de Tros aangekondigd: een „radiohoroscoop". Een „astrologe" is te hulp geroepen om deze horoscoop te verzorgen, die zal worden ondergebracht in het vrouwenprogramma Sphinx.

Natuurlijk, zal de Tros zeggen, dat is alleen maar om de dames een beetje amusement te bezorgen. Maar in de praktijk komt het niet op amusement neer — men betreft alle voorstellingen op zich zelf. Er is altijd wel een zinnetje te beluisteren, dat zo prachtig op de luisteraarster slaat...

Om kort te gaan: in dit programma-onderdeel wordt het bijgeloof gestimuleerd, bijgeloof, dat krasse vormen kan aannemen, geestelijk verre van gezond is en bovendien het grote gevaar met zich meebrengt, dat men zich ook op het terrein van de gezondheid licht inlaat met allerlei vormen van bar bijgeloof. En het slachtoffer wordt van de profiteurs van dit bijgeloof.

OM HET LEVEN VAN EEN BABY IN VIETNAM

EEN TRIEST RELAAS van een klein mensleven — gevonden bij een foto uit Vietnam in een Amerikaans blad. Dicht bij de gedemilitariseerde zone in Zuit-Vietnam vechten twee Amerikaanse legerartsen om het leven van een Vietnamese baby te redden, het slachtoffer van longontsteking en onwetendheid.

De longontsteking was gedurende vijf dagen door de moeder van het kindje behandeld, die de traditionele methode gebruikte om de buik met ijs in te wrijven en, in navolging van de praktijken van de Chinese acupunctuur, met naalden in armen en benen te steken om zo de boze geesten gelegenheid te geven te ontsnappen.

Toen de doktoren het kindje onderzochten hield het hart op te kloppen. Op het ogenblik dat de foto werd gemaakt injecteerde de ene dokter adrenaline in het hart, terwijl de ander zuurstof toediende. Het hart begon weer te kloppen maar de baby is korte tijd later gestorven, toen het naar Da Nang werd gevlogen om in een ziekenhuis te worden opgenomen.

SPIRITISME, eenzaamheid en angst om onbegrepen dingen

DE TELEGRAAF PUBLICEEERDE een serie artikelen onder de titel Contact na de dood naar het boek The other Side van de Amerikaanse bisschop Pike. Men kreeg honderden reacties. Er waren nogal afschuwelijke spiritistische boodschappen bij, zoals die van een lezeres, die van de vermoorde Amerikaanse president Kennedy de boodschap „doorkreeg", dat bij een volgende Apollo-reis een met name genoemde astronaut voor of tijdens de tocht zal sterven.

J. P. M. van Elswijk schrijft in De Telegraaf dat uit deze honderden brieven het volgende naar voren kwam.

1. Talloze mensen geloven, dat zij contact met overleden familieleden of vrienden hebben, en ervaren dit als grote troost, steun en vreugde.

2. De meeste „paranormale ervaringen" kwamen van mensen, die één ding gemeen hebben: een overgrote eenzaamheid. Deze brieven kwamen van ouden van dagen, denkend aan de dood. Van weduwen, denkend aan hun gestorven man. Van vrouwen, die zich zo intensief met spiritisme hebben

beziggehouden, dat ze over hun zenuwen zijn en niet meer weten wat waar of onwaar is, wat écht is en waar inbeelding begint.

3. Er zijn enkele brieven van personen, die verteren van angst om onbegrepen dingen; mensen, die bij psychiaters terechtkomen omdat ze in alles een voorteken zien, achter elk toevallig geluid of woord iets geheimzinnigs en bovennatuurlijks zoeken, mensen die te gronde gaan aan fobieën — de abnormale angsten — die ontstaan door teveel gewroet in zaken, die verstandelijk niet te verklaren zijn.

4. Minstens zes mensen smeekten om hulp, omdat zij de spanningen, die in hen zijn ontstaan, niet meer aan kunnen en nog maar één uitweg zien: zelfmoord.

„Iets paranormals"

OPVALLEND IS, DAT vele briefschrijvers en schrijfsters nogal snel aannemen, dat ze iets „paranormals" hebben meegemaakt en dat ze — zonder enige bewijsvoering — conclude-

Net als bij de horoscopen!

ER KLOPT WEL eens iets van — net als bij de horoscopen. Zei de heer Gerard Croiset tegen de heer Versteegen uit Smakt bij Venray: Uw dochter leeft nog, via België en Frankrijk is zij naar Italië gegaan. Binnen veertien dagen krijgt U bericht.

De ouders van Dinie Versteegen zaten in dodelijke ongerustheid, toen hun dochter Dinie met haar vriendin Joke Mulder uit Wageningen enkele dagen op vakantie was gegaan en niets meer van zich liet horen. Dinie en Joke, beiden twintig jaar, wilden naar het buitenland. Maar toen ze hadden laten doorschemeren, dat ze naar Frankrijk wilden, had de vader het verboden.

Men raadt het al: de meisjes deden het toch. En op slot van zaken schreef Dinie een brief naar de dokter te Arnhem waar zij werkt, dat zij niet naar huis durfde, zonder geld zat enz. Ze waren overigens nog niet, zoals de heer Croiset voorspelde, in Italië, maar bij Rijssel, in Noord-Frankrijk. En dat was, na wat het meisje al had laten doorschemeren over haar plannen, niet zo verbazingwekkend.

Help een kind aan een kans

PROJUVENTUTE
ORANJE help een kind aan een kans
KALENDER 1970

HELP EEN KIND aan een kans — zo luidt de slagzin, waaronder Pro Juventute haar Oranjekalender voor 1969 aanbeveelt. Uiteraard maken de jonge oranjeprinsjes op de kalenderbladen veelvuldig hun zonnige opwachting: in januari kan men ze in de sneeuw zien, Willem-Alexander en Johan Friso en, met een zonnebrilletje, de zoon van prinses Margriet, Maurits. Maurits, die op het maartblad vrolijk boven de rand van de box uit komt kijken.

In mei 1970 zal het 25 jaar geleden zijn dat Nederland bevrijd werd. En ter ere daarvan de foto van prinses Juliana en prins Bernhard terugkerend in Nederland, met hun drie kinderen — het is de eerste keer, dat prinses Margriet voet op vaderlandse bodem zet.

Naast de Nederlandse is er ook een op buitenlandse relaties afgestemde oranjekalender verkrijgbaar: Deze heeft een viertalig calendarium: Engels, Frans, Duits en Spaans (Prijs ook f 4.25).

De oranjekalender is verkrijgbaar bij alle Verenigingen Pro Juventute en bij het landelijk besteladres voor f 4.25 (bezorgingskosten f 0.70 extra). Postgiro 51.74.00 kalenderactie Pro Juventute, postbus 7101, Amsterdam, Tel. (020) 79.09.49.

SPIRITISME

VERVOLG VAN BLZ. 63

ren dat er „dus” contact na de dood bestaat.

Wanneer een abonnee van De Telegraaf schrijft, dat een broer in het ziekenhuis stierf en dat op hetzelfde ogenblik in huis het licht uitviel („de stop was losgedraaid, en dat moet mijn broer gedaan hebben”), kan men zich in gemoede afvragen of het niet vaker gebeurt dat een stop door trillingen van verkeer etc. los gaat.

Tallos zijn de variaties op bovenstaand thema: ramen en deuren

waaien open, potten en pannen vallen, klokken blijven stil staan, alles op het moment dat een familielid elders sterft. Men kan daar natuurlijk gemakkelijk tegenin brengen dat ook op andere tijdstippen ramen en deuren openwaaien etc. etc.

Men kan zich bij al deze beschrijvingen afvragen aldus nog altijd het artikel in De Telegraaf, welk nut het heeft een raam open te laten waaien, wanneer men — gestorven zijnd — zijn aanwezigheid wil openbaren. Talloos zijn de verhalen over de z.g. „Poltergeiste”, die als beroepsprovocateurs met meubelen gooien, kasten overhoop halen en allerlei dingen

doen waar geen mens iets aan heeft.

Iemand schreef een lange brief waarin haarfijn beschreven wordt dat een onzichtbaar beest met grote klauwen („beslist een leeuw”) over haar lichaam liep, terwijl ze in bed lag. Er bleef geen spoor van de zware klauwen achter, geen haar uit de vacht, totaal niets!

Iemand anders „zag” beslist op een verlaten kerkhof de vaak in zulke brieven opduikende „man in lange zwarte jas, zwarte cape, met doodshoofd plus een ijzige kilte om hem heen”. Een man, die spoorloos verdwijnt en nooit een voetafdruk achterlaat.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerds, Tandarts te Amsterdam; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonnier te Haarlem; J. J. Aukema, Dierenarts te Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; J. E. Bulters, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; P. L. Stal, Arts te 's-Gravenhage; J. van Baak, Dermatoloog te Utrecht; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; mej. drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, Inspecteur van Politie te Arnhem; J. Noord te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging Incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

BLZ. 64

Abonnement per Jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.